

Kai Kjær Hansen, danskur prestur í Ísrael:

Vandi fyri at Ísrael fær apartheid-stýri

— um ikki loysn fæst á trupulleikunum. Vónandi verða tey hóvligu í báðum fólkasløgnum at vinna á ekstremistunum, sigur danski presturin Kai Kjær Hansen, sum í nokur ár hevur starvast í Ísrael. Hann vitjaði í Føroyum nú um dagarnar

Orð: Edvard og Jan Myndir: jan

Danski missionspresturin Kai Kjær Hansen undirvisir í Nýggja Testamentinum á Meinigheits-fakultetinum í Aarhus. Hann er doktari í gudfrøði og skrivaði disputats um Jesusnavnið í hebraiskum keldum. Hann starvaðist nú sum blaðstjóri hjá blaðnum, danska israelsmissionin gevur út. Blaðið eitur »Evangeliet og den jødiske verden«. Kai Kjær Hansen er prestur í donsku fólkkirkjun. Hann kemur úr kristnum vekingarumhvøvi á Bornholm. Fyri nøkrum árum síðani varð hann sendur til Ísraels av donsku israelsmissionini, har hann, umframt at virka sum prestur hjá missionini, fekk høvi til at lesa á hebraiskum universiteti. Nevnast kann í hesum sambandi, at danskir prestar hava verið í Ísrael frá byrjan av 50-árunum. Høvuðsuppgávan hjá Kai Kjær Hansen í Ísrael var at mæta donum við evangeliinum og samstundis hava samband við kristnar samkomur. Hansen hevur skrivað eina bók uppá 270 síður um russiska jødan Josef Rabinowitsch, av Hansen nevndur »Jødekristendommens Herzl«, sum verður settur sum stovnarin av messiansku rørslini.

Nevnast kann, at kristnir jødar — messiansku gyðingarnir, sum teir sjálvir nevna seg — eru í seinni árum blivnir meira sjónleikir í Ísrael. Í blaðnum hjá Israelsmissionini verður sagt, at fleiri og fleiri jødar alment bliva umvendir til kristindóm. Á Leyvskálahatíðini verður altíð skipað fyri gongu til Jerúsalem, og í hesi gongu mynda messiansku jøðarnir ein ból, sum viðhvørt mætir ókvæmisorðum frá áskoðarunum, tí á T-skjurtunum stendur at tey eru komin til trúgv á Jesus. »Evangeliet og den jødiske verden« sigur, at í Ísrael eru í dag uml. 3000

messianskir gyðingar. Tann størsti bólkurin av messianskum gyðingum er kortini í USA, har mett verður at uml. 50.000 jødar eru kristnir.

Antimissionsfelagsskapir

»Eg virkaði sum prædikumaður hjá tveimum bólkum«, segði Kai Kjær Hansen í samrøðu við Sosialin. »Lutvist virkaði seg sum prestur hjá donum, sum vóru uppvaksnir í Danmark og komu seinni til Heilaga Landið, ið væl at merkja er kanska ikki so heilagt, sum nógv halda, tí í Ísrael finnur ein alt frá ytsta høgna til ytsta vinstra á politiska, religiøsa og etiska økinum. Lutvist virkaði eg imillum messiansku gyðingarnar. Tað er líka umráðandi, at danskur prestur er í Heilaga Landinum, sum at tað er føroysk samkoma í Keypmannahavn.«

— hvussu gongst at umvenda jødar til kristindóm?

»Soleiðis gongur tað ikki fyri seg. Vit »umvenda« ikki. Sjálvt um tað eru antimissionsfelags-

skapir í Ísrael, sum vilja vera við, at kristnu missionarnar gjalda jødunum pening afturfyri umvendning, so er langt frá mær og øðrum, sum ynskja at koma við evangeliinum til jødar, at nýta óreiðuligar hættir. Tað er Orðið, sum má virka. Summi taka imóti tí, onnur gera tað ikki, men um í spurninginum liggur, at eg ynski, at jødar bliva umvendir til kristindóm, so er svarið heilt greitt ja. Samstundis avvisi eg, at missionin brúkar óreiðuligar metodur fyri at »konvertera« israelsmenn til kristindóm. Vit hava ongin dómi um, at kristnu missionarnar hava »keypt sálir« á henda hátt. Hetta er nakað, vit verða lögð undir í heilum av mongum jødum. Úr gyðingasjónarmiði er tað sjálvandi keðiligt, at ein jødi vendir sær til eina aðra religion. Her er kortini hend ein týðningarmikil broyting. Fyrr var tað soleiðis, at tá ið ein jødi bleiv kristin, so helt hann uppát at vera jødi. Hann mátti siga nei til alt, sum hevði við gyðingdóm at gera. Hann kundi

ikki halda sabbatsdagin, ikki bliva umskorin, ei heldur halda gyðingahatíðir. Tann kristna kirkjan kravdi hetta. Aðrir jødar settu hann sum fráfallan. Men tey seinnu árin er ein sterk røsla komin fram millum kristnu gyðingarnar, og tey leggja nú doyn á at halda sinum gyðinga-identiteti. Tey siga, at kristna dópið »drukknar« ikki jøda-samleikan, men tvørturímóti ger jødan til ein fullgigjadan jøda, »a perfect Jew«, sum tey taka til. Eg vil ikki vera við til at gera jødar til ikki-jødar. Eg haldi ikki, at ein jødi, sum vendir sær til Jesus, blivur ein »ex-jødi«. Hann heldur fram at vera jødi. Í israelsku sjálvstøðisvirlýsingini verður sagt, at ein og hvør jødi, sum kemur til Ísrael, kann verða israelskur ríkisborgari, søkir hann um tað. Tað kann kortini vera trupult at vera kristin jødi um hann verður av myndugleikunum settur sum ein ikki-jødi. Tann juridiska støðan er greið: Hægstirættur í Ísrael hevur staðfest, at døptur gyðingur

— Verður ikki onkur loysnin funnin á trupulleikunum í Ísrael, so endar landið í apartheid

ikki longur er gyðingur. Hinvegin hevur Ísrael trúarfrælsi, soleiðis at ein og hvør kann velja sine trúgv. Støðan er sostatt tann, at kristnu gyðingarnir siggja seg sjálvar sum gyðingar, og siga seg vera »fullkømnar« gyðingar, soleiðis sum Abrahams, Ísaks og Jákups Gud vildi at allir gyðingar skuldu verið.

Tey viðgongdu

»Í Ísrael er sum sagt trúarfrælsi«, heldur Kai Kjær Hansen fram. »Hetta týr, at kristnu gyðingarnir hava sambært lógini fullan rætt at koma saman, halda møti o.s.fr. Trupulleikarnir eru við samleikanum — identitetinum — í samfelagnum. Í øllum samfeløgum eru viðgongdir einstaklingar og bólkur. Tað eru vittgangandi jødar, just sum tað eru vittgang-

andi fólk í Danmark og í Føroyum. Nakrir av religiøsu ekstremistunum gera livið ógvuliga súrt fyri kristnu missionina og teir kristnu gyðingarnar. Fyri 6 árum síðani bleiv t.d. baptistiska kirkjan í Jerúsalem oyðiløgd við bumbuatsókn. Og tað var ikki P.L.O., sum legði bumbuna heldur viðgongdir ortodoksir jødar. Tað hevur tikið 6 ár at fáa loyvi at endurbyggja hetta stað. Hetta hongur saman við, at ortodoksir jødar sita í lyklastøðum í stjórnarráðunum og tarna gongdini. Tann kristna samkoman vil eisini verða verandi í Jerúsalem og ikki flyta burtur, sum teimum var bjóðað. Men vilja vit vera sakligir, so er bardagin hjá antimissionsfelagsskapunum imóti kristindóminum framdur við nøkulunda sama endamáli sum bardagin hjá okkum, sum eru kristin. Imóti nýreligiesum rørslum. Ein ortodoksir jødi hevur helst ikki stórt álit á kristindóminum enn ein trúgvandi kristin á Tongil-rørslni. Ein hevur sjálvandi loyvi at stríðast imóti tí, ein heldur vera skeivt, men øll mugu hava loyvi at krevja »fair play«. Men hóast støðan er á mangan hátt trupul fyri messiansku gyðingarnar í Ísrael, kunnu vit ikki siga, at vit hava eina martyrkirkju har.

Umvending

— Hvussu taka jødar imóti einum donskum presti, sum vil tosa við teir um Jesus?

»Eg vil lýsa hetta við einum ítøkiligum dømi: Eg og kona mín fara at vitja eina danska gentu, ið er gift við israelskum manni. Danska gentan er møguliga umvend til gyð-

